

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

22 juin 2012

PROPOSITION DE LOI

**instaurant
un statut de protection global
des personnes majeures incapables**

AMENDEMENTS

N° 349 DE M. **BROTCORNE**
(sous-amendement à l'amendement n° 188)

Art. 34

À l'article 493 proposé, apporter les modifications suivantes:

1/ compléter le § 1er par un alinéa, rédigé comme suit:

“Si les actes visés au premier alinéa avaient été autorisés par le juge de paix sous conditions et ont été accomplis par la personne protégée sans respecter celles-ci, la nullité de ces actes pourra être invoquée.”;

Documents précédents:

Doc 53 **1009/ (2010/2011):**

001: Proposition de loi de M. Terwingen et consorts.
002: Amendements.
003: Avis du Conseil d'État.
004 à 007: Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

22 juni 2012

WETSVOORSTEL

**tot invoering
van een globaal beschermingsstatuut
voor meerderjarige wilsonbekwame personen**

AMENDEMENTEN

Nr. 349 VAN DE HEER **BROTCORNE**
(subamendement op amendement nr. 188)

Art. 34

In het voorgestelde artikel 493 de volgende wijzigingen aanbrengen:

1/ paragraaf 1 aanvullen met een lid, luidende:

“Indien de in het eerste lid bedoelde handelingen voorwaardelijk werden toegestaan door de vrederechter en door de beschermde persoon werden verricht zonder dat deze voorwaarden in acht werden genomen, kan de nietigheid van deze handelingen worden ingeroepen.”;

Voorgaande documenten:

Doc 53 **1009/ (2010/2011):**

001: Wetsvoorstel van de heer Terwingen c.s.
002: Amendementen.
003: Advies van de Raad van State.
004 tot 007: Amendementen.

2/ compléter le § 2 par un alinéa, rédigé comme suit:

“Si des actes visés aux articles 905 et 1397/1 avaient été autorisés par le Juge de Paix sous conditions et ont été accomplis par la personne protégée sans respecter celles-ci, la nullité de ces actes pourra être invoquée conformément à l’alinéa 2 du présent paragraphe.”;

3/ compléter cet article par un § 4, rédigé comme suit:

“§ 4. En cas d’assistance, si la personne protégée pose un acte en violation de l’article 498/1, la même sanction de nullité peut être appliquée.”.

JUSTIFICATION

Les causes de nullités des actes doivent être complétées dans le cas où le juge de paix autorise la personne protégée à accomplir certains actes sous certaines conditions.

Les conditions posées à la passation des actes décrits peuvent être à ce point essentielles que leur non respect entache l’acte de la personne protégée de telle façon qu’il ne respecte pas l’objectif poursuivi ou met en péril ses intérêts.

La sanction du non respect de ces conditions doit être une nullité de plein droit pour les actes personnels.

Dans le cas de l’incapacité en matière de biens, si le juge de paix avait autorisé l’acte sous conditions en matière de testament, de contrat de mariage ou de donation, le non respect des conditions peut amener à la sanction de nullité.

Comme le précise le § 3, seuls la personne protégée ou son administrateur pourront invoquer cette nullité.

Le nouveau paragraphe 4 concerne le régime d’assistance par l’administrateur visé par l’article 498/1 dont le juge de paix précisera les modalités. Si une de ces modalités n’est pas respectée par la personne protégée, l’acte accompli pourra de même être annulé.

2/ paragraaf 2 aanvullen met een lid, luidende:

“Indien handelingen bedoeld in de artikelen 905 en 1397/1 voorwaardelijk werden toegestaan door de vrederechter en door de beschermde persoon werden verricht zonder dat deze voorwaarden in acht werden genomen, kan de nietigheid van deze handelingen worden ingeroepen, overeenkomstig het tweede lid van deze paragraaf.”;

3/ dit artikel aanvullen met een § 4 luidende:

“§ 4. Indien de beschermde persoon die zich laat bijstaan, een handeling verricht die in strijd is met artikel 498/1, kan dezelfde nietigheidssanctie worden opgelegd.”.

VERANTWOORDING

De voor handelingen geldende nietigheidsgronden moeten worden aangevuld voor het geval waarin de vrederechter de beschermde persoon toestaat bepaalde handelingen onder welbepaalde voorwaarden te verrichten.

De voor het verrichten van de omschreven handelingen opgelegde voorwaarden kunnen dermate wezenlijk zijn dat de niet-inachtneming ervan de handeling van de beschermde persoon dusdanig aantast dat de handeling haaks op het beoogde doel staat, dan wel de belangen van de betrokkene op het spel zet.

Met betrekking tot de persoonlijke handelingen moet de niet-inachtneming van die voorwaarden worden bestraft met nietigheid van rechtswege.

In geval van onbekwaamheid inzake goederenbeheer kan de niet-inachtneming van de voorwaarden met nietigheid worden bestraft indien de vrederechter de handeling inzake testament, huwelijksovereenkomst of schenking had toegestaan, mits aan welbepaalde voorwaarden werd voldaan.

Zoals aangegeven in § 3, kan alleen de beschermde persoon of diens bewindvoerder die nietigheid inroepen.

De nieuwe paragraaf 4 heeft betrekking op de in artikel 498/1 bedoelde door de bewindvoerder verleende bijstandsregeling, waarvan de vrederechter de nadere regels zal bepalen. Indien de beschermde persoon één van die regels niet in acht neemt, kan ook die verrichte handeling nietig worden verklaard.

N° 350 DE M. **BROTCORNE**

(sous-amendement à l'amendement n° 229)

Art. 48/13 (*nouveau*)

À l'article 499/13 proposé, insérer un alinéa entre l'alinéa 1er et l'alinéa 2, rédigé comme suit:

“Si les actes visés au premier alinéa avaient été autorisés par le Juge de Paix sous conditions et ont été accomplis par l'administrateur sans respecter celles-ci, la nullité de ces actes pourra être invoquée.”

JUSTIFICATION

Les causes de nullités des actes doivent être complétées dans le cas où le juge de paix autorise l'administrateur de la personne protégée à accomplir certains actes sous certaines conditions.

Les conditions posées à la passation des actes décrits peuvent être à ce point essentielles que leur non respect entache l'acte de l'administrateur de telle façon qu'il ne respecte pas l'objectif poursuivi ou met en péril les intérêts de la personne protégée.

La sanction du non respect de ces conditions doit être une nullité de plein droit.

N° 351 DE M. **BROTCORNE**

(sous-amendement à l'amendement n° 242)

Art. 50/3 (*nouveau*)

À l'article 500/3, § 1er alinéa 3, proposé, insérer entre les mots “personne protégée,” et le mot “conformément” les mots suivants:

“en privilégiant le recours à la médiation conformément aux articles 1724 à 1737 du Code judiciaire et à défaut”.

JUSTIFICATION

Dans le cas des conflits entre parents administrant conjointement la personne et/ou les biens de leur enfant majeur, il est préférable, dans l'intérêt de l'enfant protégé, que les parents puissent trouver des solutions amiables qui conviennent à

Nr. 350 VAN DE HEER **BROTCORNE**

(subamendement op amendement nr. 229)

Art. 48/13 (*nieuw*)

In het voorgestelde artikel 499/13, tussen het eerste en het tweede lid, een lid invoegen, luidende:

“Indien de in het eerste lid bedoelde handelingen voorwaardelijk werden toegestaan door de vrederechter en door de bewindvoerder werden verricht zonder dat deze voorwaarden in acht werden genomen, kan de nietigheid van deze handelingen worden ingeroepen.”

VERANTWOORDING

De voor handelingen geldende nietigheidsgronden moeten worden aangevuld voor het geval waarin de vrederechter de bewindvoerder van de beschermde persoon toestaat bepaalde handelingen onder welbepaalde voorwaarden te verrichten.

De voor het verrichten van de omschreven handelingen opgelegde voorwaarden kunnen dermate wezenlijk zijn dat de niet-inachtneming ervan de handeling van de bewindvoerder dusdanig aantast dat de handeling haaks op het beoogde doel staat, dan wel de belangen van de beschermde persoon op het spel zet.

De niet-inachtneming van die voorwaarden moet worden bestraft met nietigheid van rechtswege.

Nr. 351 VAN DE HEER **BROTCORNE**

(subamendement op amendement nr. 242)

Art. 50/3 (*nieuw*)

Het voorgestelde artikel 500/3, § 1, derde lid, vervangen door de volgende bepaling:

“Geschillen tussen de ouders worden beslecht in het belang van de beschermde persoon, waarbij de voorkeur wordt gegeven aan de bemiddeling overeenkomstig de artikelen 1742 tot 17345 van het Gerechtelijk Wetboek en bij ontstentenis daarvan, overeenkomstig de procedure bepaald bij artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek.”

VERANTWOORDING

In geval van conflict tussen ouders die gezamenlijk de persoon en/of de goederen van hun meerderjarig kind beheren, verdient het, in het belang van het beschermde kind, de voorkeur dat de ouders in der minne oplossingen kunnen

toutes les parties plutôt que de devoir faire trancher le litige par le juge de paix. Ce recours à la médiation doit être privilégié tant en amont que pendant le conflit pour permettre que les parents recourent volontairement à ce mode de résolution des conflits.

N° 352 DE M. **BROTCORNE**
(sous-amendement à l'amendement n° 254)

Art. 58

À l'article 905, alinéa 1er, proposé, insérer un alinéa entre l'alinéa 2 et l'alinéa 3, rédigé comme suit:

“Lorsque, en vertu de l'alinéa premier, le juge de paix donne l'autorisation à la personne protégée de disposer par testament, celle-ci ne pourra le réaliser que sous la forme authentique, sans devoir en soumettre le projet au juge de paix.”

JUSTIFICATION

Le testament est un acte extrêmement personnel qui doit le rester pour la personne déclarée incapable selon l'article 492/1 du Code civil mais toutefois autorisée par le juge de paix à l'accomplir.

Il est tellement personnel que l'article 497/2 l'exclut des actes susceptibles de faire l'objet d'une assistance ou d'une représentation par l'administrateur. Il ne serait pas adéquat non plus que la personne doive le rendre public en soumettant un projet au juge de paix qui l'exigerait pour donner son autorisation. Cette autorisation doit dès lors se faire sans projet préalable.

Pour garder le principe de la discrétion tout en préservant celui de la protection de la personne et de la légalité, il est préférable que le testament souhaité par la personne protégée soit effectué sous la forme authentique permettant au notaire de garantir, sur base de l'autorisation générale du juge de paix, non seulement le caractère volontaire de l'acte, mais également la légalité de son contenu. De même l'acte aura date certaine.

La personne protégée le sera également à l'égard de toute personne mal intentionnée qui pourrait la manipuler pour rédiger un testament olographe ou un autre testament successif au premier.

Le notaire vérifiera bien entendu que les bénéficiaires des libéralités n'en sont pas exclues en vertu de l'article 909.

Christian BROTCORNE (cdH)

vinden die voor alle partijen geschikt zijn, in plaats dat het geschil door een vrederechter moet worden beslecht. Aan dat beroep op de bemiddeling moet de voorkeur worden gegeven zowel vooraf als tijdens het conflict, zodat de ouders vrijwillig van die wijze van conflictbeslechting gebruik maken.

Nr. 352 VAN DE HEER **BROTCORNE**
(subamendement op amendement nr. 254)

Art. 58

In het voorgestelde artikel 905, tussen het tweede en het derde lid, een lid invoegen, luidende:

“Als de vrederechter de beschermde persoon, met toepassing van het eerste lid, toestaat bij testament te beschikken, kan de beschermde persoon dat testament alleen in de authentieke vorm opstellen, zonder dat hij het ontwerp ervan aan de vrederechter moet voorleggen.”

VERANTWOORDING

Een testament is een zeer persoonlijke handeling en dat moet zo blijven voor de persoon die volgens het in uitzicht gestelde artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek onbekwaam is verklaard, maar die van de vrederechter niettemin de toestemming krijgt die handeling te stellen.

Die handeling is zo persoonlijk dat het in uitzicht gestelde artikel 497/2 het testament uitsluit van de handelingen die in aanmerking komen voor bijstand of vertegenwoordiging door de bewindvoerder. Het ware evenmin adequaat dat de persoon het testament openbaar zou moeten maken door het ontwerp voor te leggen aan de vrederechter die het zou eisen om zijn toestemming te verlenen. Die toestemming moet dus worden verleend zonder voorafgaand ontwerp.

Om zowel het beginsel van de geheimhouding als de beginselen van de bescherming van de persoon en van de wettigheid in acht te nemen, verdient het de voorkeur dat het door de beschermde persoon gewenste testament in de authentieke vorm wordt opgesteld. Zo zou de notaris, op grond van de algemene toestemming van de vrederechter, niet alleen waarborgen dat de handeling vrijwillig werd gesteld, maar ook dat de inhoud ervan wettig is. De handeling zou ook een vaststaande datum hebben.

De bescherming van de beschermde persoon zal ook gelden ten aanzien van iedere persoon met slechte bedoelingen die hem zou kunnen “bewerken” om een eigenhandig geschreven testament op te stellen of een ander testament na het eerste.

De notaris zal uiteraard nagaan of de begunstigden van de schenkingen er niet worden van uitgesloten krachtens artikel 909.